

נחלת אבותינו

חריש

עלון להפצת מסורת ומנהגי תימן המופץ ע"י עמותת "אחוות אחים" בנשיאות פוסק עדת תימן מרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א

בית הכנסת השאמי "שתילי זיתים"

בית הכנסת הבלדי "עץ חיים"

וישב

ה'תשפ"ב - בשל"ג

אין לך אדם שאין לו שע"ה

סימן ק"כ - הלכות חנוכה

מצות נרות חנוכה להדליקם בפתח הסמוך לרשות הרבים משום פְּרִסְוּמֵי נִיסָא, וכך היו עושים בזמן המשנה והתלמוד ובדורות שאחריהם. ובזמן הזה מדליקין בתוך הבית שדרים בו. ואם יש חלון לרשות הרבים, ידליקם שם. ואם לאו, ידליקם אצל הפתח מבפנים. ומצוה שיניחנה בטפח הסמוך לפתח הכניסה לבית בצד שמאל, שתהא מזוהה מימין ונר חנוכה משמאל, ונמצא שהוא מסובב במצוות.

ט) מצוה להניחם למעלה משלשה טפחים מן הקרקע. [וכמרכן דעת מרן השו"ע, שמצוה להניחם למטה מעשרה טפחים, ואם הניחם למעלה מעשרה יצא. אבל דעת רבינו הרמב"ם שגם לכתחילה יכול להניחם למעלה מעשרה טפחים, וכן הוא מנהגינו]. אך אם הניחם למעלה מעשרים אמה, לא יצא. מפני שלמעלה מעשרים אין העין שולטת. ומי שהוא דר בעלייה ("קומה שנייה"), והוא הדין ליתר הקומות העליונות) יכול להניחם בחלון, אף על פי שהוא גבוה למעלה מעשרה טפחים. אבל אם החלון למעלה מעשרים אמה (שהם 9.60 מטר) מקרקע רשות הרבים, אין שולטת עינם שלעוברים והשבים ברשות הרבים, אזי טוב יותר להניחם אצל הפתח. ואם יש בסמוך בתים גבוהים לנגדם, ידליק בחלון, כי גם באופן זה מתפרסם הנס. ובכל אופן אין להדליק בחדרהמדמוגות, כי בזה אין פרסום לא לבני הבית ולא לבני רשות הרבים.

ז) הנרות יהיו בשורה אחת בשווה, לא אחד נכנס ואחד יוצא, ולא אחד גבוה ואחד נמוך. ויהיה הפסק (כשני סנטימטר) בין נר לנר, שלא יתקרב הלהב של זה לזה ויהיו כמו מדורה. ובנרות של שעה, יהיה הפסק, שלא

מתוך שלחן ערוך המקוצר של מרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א

יתחממו זה מזה ותיטוף השעוה ויתקלקלו. מילא קערה שמן והקיפה פתילות, אם כפה עליה כלי, כל פתילה עולה בשביל נר אחד. לא כפה עליה כלי, אפילו לנר אחד אינו עולה, לפי שהוא כמדורה. (יא) מנהגינו שזמן הדלקתן הוא סמוך מעט (כמה דקות) לפני צאת הכוכבים. ולא יקדים ולא יאחר. ולכן נהגו בכמה מקומות לצאת מבת-יכנסיות אחרי תפילת המנחה (שמתפללים סמוך לשקיעת החמה, ומסיימים לאחריה) כדי להדליק בבתיהם, ואח"כ חוזרים להתפלל ערבית. ויש מקומות שיוצאים להדליק רק אחרי שסיימו תפילת ערבית. ואסור לעשות שום דבר קודם ההדלקה אפילו ללמוד. רק אם הגיע הזמן ועדיין לא התפלל ערבית, יתפלל תחילה ואחר כך ידליק. וקודם שידליק, יקבץ כל בני ביתו לפרסם הדבר. וצריך לתת שמן שידלקו לכל הפחות חצי שעה. וביעבד אם לא הדליק מיד, יכול להדליק בברכה כל הלילה אם בני ביתו ניעורים. אבל לאחר שבני ביתו ישנים, שוב אין פרסומי ניסא וידליק בלא ברכה. ונכון להקיצם כדי שיוכל להדליק בברכה. ואם עבר כל הלילה ולא הדליק, אין לו תשלומין, ובלילות האחרים ידליק כמו שאר בניאדם. אם לא יהיה לו פנאי להדליק בלילה, יכול להקדים את עצמו ולהדליק מפְּלִגְהֵמְנַחָה ומעלה, שהוא שעה ורביע קודם צאת הכוכבים (והיינו בשעות זמניות לפי ערך היום, ובימי חנוכה שהימים קצרים אם אורך היום רק עשר שעות לפי השעון, אזי פלג המנחה הוי שעה אחת ושתי דקות וחצי) ובלבד שיתן שמן כדי שיהיו דולקות עד חצי שעה לאחר צאת הכוכבים. ואם אינן דולקות כן, ולכל הפחות נר אחד, לא קיים המצוה.

כניסת השבת: 16:05
יציאת שבת: 17:14

פעילויות העמותה

- כולל אברכים "פרי צדיק" בראשות הרה"ג משה רצאבי שליט"א
- הפעלת 2 בתי כנסת "עץ חיים" נוסח בלדי "שתילי זיתים" נוסח שאמי
- שיעורי תורה דף היומי, הלכה ואגדה
- פירות מתוקים - לימוד אישי עם תלמידי חריש
- פעילויות והפעלות לילדים "אבות ובנים"
- הפצת עלוני "נחלת אבותינו"

שיעור תורה לילדים
בשבת בשעה 12:30
בבית מעיין האמונה
קומה 2 רחוב אלון 9
עם הרב
רחמים מסיקה שליט"א
פה מפיץ מרגליות
כולם מוזמנים

תהילים לבנים נוסח תימן
בבית הכנסת "שתילי זיתים"
בשבת | בשעה 13:10

מעוניין להפיץ את העלון בבית הכנסת שלך?!
בשל ביקוש העלון בערים נוספות, זקוקים לתורמים עבור מימון העלון
זור קשר בטלפון: 053-345-3020
או בכתובת המייל: NA0546812981@gmail.com

כל הכוונות שמורות למערכת "נחלת אבותינו" אין לשכפל ולצלם ללא רשות בכתב מסערת העלון

דבר המערכת

בסייעתא דשמיא ובשעה טובה ומוצלחת, התחלנו בשבוע שעבר את פרויקט "פירות מתוקים" - לימוד אברכי הכולל "פרי צדיק" עם 25 תלמידי כיתה ז' מת"ת חזון שמעון. המטרה שלנו לקדם כל אחד, ואנו פונים גם לשאר תלמידי חריש המעוניינים להשתתף בפרויקט, ליצור איתנו קשר ולהצטרף להצלחה. אי"ה יעלה בקרוב פרויקט חדש - "פרדס רימונים", הקורא לכל המעוניין להשתתף במבחני בקיאות במסורת תימן. ניתן לזכות במלגות מכובדות. פרטים בהמשך. ולקראת חג החנוכה אנו מרחיבים את הפעילות לנשות ובנות הקהילה. וכן פעילות מיוחדת לילדי הקהילה.

שבת שלום וחנוכה שמח!

מתוך ספר בנין משה חלק ב'
המשך פרק שמיני - דיני מלאכת מעמר

הרה"ג משה רצאבי שליט"א
ראש הכולל "פרי צדיק"

שלא במקום גידול
ג) אין איסור מעמר אלא במקום שגדל שם, אבל שלא במקום גידולו, מותר לכתחילה.
לפיכך מלח שנתפזר על השולחן, מותר לקבצו לתוך כלי פירות או ירקות או קטניות או ביצים וכל כיוצא בהם שנתפזרו בבית, מותר לאסוף אותם ולקבצם אל מקום אחד.

לאסוף כלים ספרים צעצועים וכיוצא בזה
ד) וכן מותר לאסוף ולקבץ אל מקום אחד, כפות מזלגות ושאר כלים, בגדים, ספרים, ניירות, צעצועים וכל כיוצא באלו, ואין בכך משום מעמר, הואיל ואינו מקום גידולם. וכן כל כיוצא בזה.

ה) המדבק פירות, או שקושרם זה לזה
עד שייעשו גוף אחד, הרי זה תולדת מעמר וחייב. לפיכך המקבץ תאנים ומכבשם ומדבקם כשהן לחים עד שעושה אותם גוש אחד של עיגול דבלה, או שנקב תאנים [שלשה לכל הפחות] והכניס החבל בהן עד שנתקבצו ונעשו גוף אחד, חייב. וכן כל כיוצא בזה. ודוקא אם עושה כן במקום שנפלו שם מן האילן שהוא מקום גידולם, אבל במקום אחר מותר, שאין איסור מעמר אלא במקום גידולו (כדלעיל בסעיף ג').

ויש אומרים שדבר זה אף בבית אסור לעשותו, ואף על פי שאינו מקום גידולו, הואיל ודרך פירות אלו לדבקם ולחברם בבית כמו

בשדה. ועוד שעמור כזה שאינו רק אסיפה וקיבוץ, אלא חיבור ממש על ידי דיבוק או קשירה עד שנעשו גוף אחד, אף שלא במקום גידולו חייב. וראוי להחמיר כדבריהם (וכדלקמן בסעיף שאחרי).

לחבר פירות בביתו לצורך אכילה

ו) אף על פי שאסור לדבק ולחבר פירות בשבת משום מעמר, אין זה אלא כשמחברם לשם אסיפה ועמור לשמורם שלא יתפזרו וכדומה, שזהו דרך מלאכה. אבל אם הוא מחבר פירות ומיני מאכל בביתו לצורך תיקון אכילה בלבד, לדעת הרבה פוסקים אין זה דרך מלאכה ומותר. וכל שכן אם הוא עושה כן בסמוך לאכילה לאלתר (וכדלקמן בסעיף שאחרי).

לפיכך מותר לנקוב בבית צימוקים, קטניות, חתיכות אבטיח, אגנס וכיוצא בהם, ולהכניסם בתוך קיסם או בתוך חוט כעין מחרוזת לנוי ולתענוג, כיון שהוא עושה כן להנאת אכילה בלבד ואין בזה משום מעמר. וכן מותר לתת שקדים או אגוזים בתוך תמרים ולדבקם יחד כדי לאכלם כך לתענוג.

לצורך אכילה לאלתר

ז) כמו כן מותר לרסק פירות רכים, כגון תמרים, בננות וכיוצא בהם, אם הוא מרסקם בסמוך לאכילה, ואין בכך לא משום מעמר ולא משום טוחן, כיון שהוא עושה כן כדי לאכול לאלתר. וכדין הבורר אוכל מתוך פסולת שמותר אם הוא כדי לאכול לאלתר. וכן כל כיוצא בזה. שכל זה אינו דרך מלאכה אלא דרך אכילה.

דין חיוב מעשר כספים, והאם אדם מחוייב לעשר מזמנו לאחרים?

למדנו השבוע: (ט') אמר ר' יוחנן מאי דכתיב "עשר תעשר", עשר בשביל שתתעשר.

כתב התוס' (ד"ה עשר) בשם הספרי: שמה שנאמר בתורה, "עשר תעשר את כל תבואת זרעך" לא מדבר דווקא במעשר של תבואת השדה, אלא מכל רווחים הבאים לו לאדם צריך לעשר, ומוכח מכך, שריבתה התורה "כל" תבואת זרעך, וכן דעת הרבה ראשונים שמעשר כספים חיובו מדאורייתא.

אבל הב"ח כתב: (יר"ד סימן שלא) חיוב כספים אינו לא מדאורייתא ולא מדרבנן, ואע"ג שבספרי מוכח שהוא דאורייתא, ביארו האחרונים שאין פוסקים הלכה ע"פ מדרש, וכיוון שבש"ס לא מוזכר חיוב זה אין לו חיוב כלל ועיקר. והוכיח זאת החוות יאיר: (סימן רכד) מכך שאנו רואים שישראל קדושים מקילים בעניין מעשר כספים, ואין מקפיד בזה אלא אחד מעיר ושנים ממשפחה.

אבל החיד"א כתב: שאין ראייה מכך שרוב העולם מקילים בעניין מעשר כספים, שהטעם שלא מקפידים בכך, משום שהזן את בניו ובנותיו נחשב לו כצדקה, ובדרך כלל יותר מחצי הוצאותיו של אדם הם עבור בניו ובני ביתו וקרובין העניים.

כתב בשו"ת אגרות משה: (אה"ע ד' סימן כו') כל תלמיד חכם. צריך גם ללמוד על אנשים החלשים ממנו בלימוד. אף שמתבטל מתורת עצמו, ומסתבר שהזמן שצריך להקדיש לאחרים, הוא שיעור עשירית מזמנו כמו לעניין מעשר כספים, ואולי יכולים להוסיף עד חומש.

<< דף היומי השבוע מסכת ר"ה ט' - טו' >>

מאת חגי קומימי הי"ו

מילי חסידותא

קיימא לן הדלקה עושה מצווה ולא הנחה

ידוע שנפסק הלכה-למעשה שהדלקת מנורת החנוכה, היא-היא העושה מצווה, ולא היכן שיניחה. אך מבאר בעל התפארת שלמה מראדמסק זיע"א חידוש בדרך העבודה, על הדעות בגמרא בעניין הדלקת הנר - האם הדלקה/הנחה עושה מצווה.

וכך הוא מסביר:

בדעה הראשונה הנחה עושה מצווה: היינו שגדול שכר המצווה להיות 'ניחא' לו לאדם העושה, להיות לו מנוחה מכל התלאות מסביב לבל יטרידנו הסיבות. רק שלום ובריאות ולא יחסר לו כל טוב! במילים אחרות - יהודי לא רוצה חיים קשים, חיים של מעברים ומשברים, חיים של גשמיות גרידא - רוצה שיניחו לו.

סה"כ מה אנו מבקשים?! רק שיהיה שלום בבית, שלום בעולמות, שלום עם עצמנו, שנהיה בריאים ושלמים. הניחו לנו מכל העולם הזה, העיקר היא התורה והמצוות.

ובדעה השנייה הדלקה עושה מצווה: היינו, מה אנו מבקשים?! שבתורה ובמצוות נרגיש חיות של קדושה (!), שנידלק לעבודת ה' בכל יום (!). שלא נהיה כמו לולבים בתפילת השחר (ובשאר התפילות) אלא נבער כמו להבה תמיד! פשוט שנבער למלך!!!

שנזכה להדלקה עושה מצווה!

מי שבירך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את כל עמו ישראל, ובפרט כל התורמים והמסייעים בהפצת מסורת אבותינו נע"ג עדת קדש תימן המעטירה ובכללם השמות המוזכרים כאן שיזכו לכל הברכות האמורות בתורת משה סייעתא דשמיא בבריאות איתנה ונהורא מעליא פרנסה בשפע אושר ועושר אריכות ימים ושנים בטוב ובנעימים א.כ.י.ר.

- להצלחת גיל בן אריה
- להצלחת חגי בן יחיא
- להצלחת לוריא ואוריה בן אליהו
- להצלחת דיאל בן אבטלין
- להצלחת יעקב בן שלום
- להצלחת יאיר בן רחמים

מתוך הספר "אור ההלכה"

ניתן להשיג אצל איתמר עובד 053-3453020

בין מנחה לערבית, המנהג שמדליקים נרות בבית הכנסת משום פרסומי ניסא, ומברכין עליהן (ויש נוהגים להדליקן אחרי קדיש תתקבל דערבית). ומניחין אותן בכותל דרום, ומסדרין אותן בין מזרח למערב (והמדליק עומד כשפניו לדרום ואחוריו לצפון).

מזרח

דרום

צפון

ואין אדם יוצא בנרות של בית הכנסת, וצריך לחזור ולהדליק בביתו. (ומי שהוא אָבֵל תוך י"ב חודש על אביו ואמו, או תוך שלושים לשאר קרובים, יש אומרים שלא ידליק בלילה הראשונה בבית הכנסת, משום דצריך לומר שהחיינו, ואבל אין לו לומר שהחיינו בציבור. אך בביתו לכולי עלמא יאמר שהחיינו):

דרך ארץ באכילת סופגניות לפרוס את הסופגניה לארבעה חלקים

מתוך שיעורו השבועי של מרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א - מוצאי שבת וישלח ה'תשע"ד

בזמנינו רבים נואלו להיות להם ימי החנוכה מן מיוחד המיועד לאכילת הרבה סופגניות מתוקות העשויות מבצק מטוגן בשמן. אף כי עיקר כוונתם רצויה מפני שהנס נעשה בשמן המנורה, מכל מקום נהפך העניין אצלם למאכל של זלילה. כל שכן שנשתכחה מהם אימת ימי התשובה שעברו, ושעדיין חתימתם תלויה ועומדת אליבא דכמה רבונות.

והי כראות האדם כי טובה הסופגניה למאכל, וכי תאוה היא לעיניים, גדולה ונפוחה כגודל ארבע ביצים, אבקת סוכר לבנה פזורה על גביה, ומרקחת אדומה העשויה מפירות מבושלים (פווידל בלשון אשכנז, הנקראת כיום ריבה) מבצצת מתוכה, ויפתח פה גדול ועצום שיעור כניסתה לפה כאחת, לצאת ידי חובתו מן המובחר. בעודה בכפו יבלענה, ולא נודע כי באו אל קרבנה, משחית נפשו הרוחנית הוא יעשנה. הלא זו היא דרך תרבות יוון, לאכול כך בלא הפרסה לחתיכות קטנות פחות מכביצה, מצאצאי עשו שאמר הלעיטני נא מן "האדום" וגו' (בראשית כ"ה ל). ועליהם יש להמליץ, "דרך ארץ" פלישתים, והיכן החשמונאים שנצחו את המתיונים החדשים הללו בזמנינו.

סדר הדלקת נרות חנוכה

1 לילה ראשונה

2 לילה שנייה

3 לילה שלישית

4 לילה רביעית

5 לילה חמישית

6 לילה ששית

7 לילה שביעית

8 לילה שמינית

יש קונה עולמו בשעה אחת

מלאכת זורע

א. נטילת ידיים ושתיה בגינה בשבת: האוכלים בגינות, אסור להם ליטול ידיהם על העשבים, או במקום שנטועים שם אילנות, מפני שהם משקים אותם. ועל כן, טוב להחמיר שלא לאכול בגינה שיש שם צמחים אם הוא משתמש שם עם מים, כי קשה ליהזר שלא יפלו שם מים על הארץ בפשעת שתייה או נטילת ידיים (בגין משה ח"ב פ"ד סע' ז').

האופן האסור דלעיל:

ב. מה דברים אמורים כשנוטל על מקום הזרעים ממש, אבל בסמוך להם אף תוך ג' טפחים [24 ס"מ] יש להקל, כי עיקר יניקתם היא רק כנגדם, אך באילנות יש לחוש שלא לשפוך מים בסמוך לעץ עד ט"ז אמה [7.68 מ'] שהוא שיעור יניקתן (שם, הערה ז').

ערב שבת קודש

שלא לעשות מלאכה מן המנחה ולמעלה:

אין לעשות מלאכה בדרך קבע [דהיינו מלאכה שדורשת הרבה זמן ויש עיכוב מהכנת צרכי שבת] בערב-שבת, ממנחה קטנה ולמעלה - דהיינו 2.5 שעות זמניות לפני צאת הכוכבים [ויש מחמירים בזה ממנחה גדולה דהיינו 5.5 שעות זמניות לפני צאה"כ]. אבל בדרך עראי, מותר (שע"ה ח"ב סי' נ"ד סע' י' ומפי מו"ר).

כתיבה, תפירה ותספורת ולצורך שבת:

לכתוב אגרת, מותר. ואם עושה מלאכת קבע לצורך שבת, גם אחרי שהגיע זמן המנחה כנ"ל, מותר. אך לתפור בגדי חברו בשכר אסור. ולספר יהודי, מותר כל היום, אפילו מעשה אומן ואפילו בשכר, מפני שהתספורת ניכרת שנועשית עכשיו בשביל השבת. ואת החנויות יש לסגור שעה אחת לפני השבת (שם).

עם
מארי חיים

הלכות שמירת הלשון

מאת ר' לוריא צנחני הי"ו

שאלת השבת:

יחזקאל למד קצת על מלאכת בורר, ודן עם יקיר חברו הבקי בעניין זה.

בשיא הריתחא דאורייתא, אמר יקיר ליחזקאל, שאם יש אוכל ופסולת בצלחת, אסור לסלק את הפסולת לשוליה, היות וזה בורר! ומנגד התרעם עליו יחזקאל ואמר:

אין אלו דברים של טעם! כל עוד שלא מוציא מהצלחת אין זה בורר!

מה הייתם משיבים?

- א. אסור לסלק את הפסולת.
- ב. אינו אסור מן הדין.
- ג. אין זו חומרא כלל, והמחמיר אינו אלא מן המתמיהין.
- ד. מותר לסלק את הפסולת.

חידת השבת:

ראובן ודוד סחטו ענבים. סחיטת ראובן הינה איסור תורה, וסחיטת דוד מותרת לכתחילה.

יכול להיות דבר כזה?

אסור לספר לאחרים כי פלוני אינו מקיים מצוות, הן בנוגע למצוות עשה והן למצוות לא תעשה, מצוות דאורייתא ומצוות דרבנן, מצוה שלמה או חלק של מצוה. בכל מקרה, אין גם כל הבדל אם המספר שמע על כך מאחרים, או אפילו אם הוא עצמו ראה את האיש בחטאו (כצור לשונו פליסקין, פרק רביעי סימן ג').

חידודן השבת:

דבר שיש עליו לאוו (לא תעשה) במעשה ודיבור?

לרפואת

שרה (זהרה) בת נעומי

להצלחת

יוסף בן אפרים מעודה

לזיווג הגון

אדוה בת רבקה חפץ

להצלחת רפאל איתמר בן סמי

על תרומתו הנדיבה לילדי הקהילה

10 מי יודע?

מצא את 10 ההבדלים

כל הזכויות שמורות למערכת "נחלת אבותינו" אין לשכפל ולצלם ללא רשות בכתב ממערכת העלון

רַבּוֹת, אֵל, מַלְאָכָה
מַלְאָכָה לְלוּוִי, מַלְאָכָה

רַבּוֹת זֶה מַלְאָכָה רַבּוֹת לְלֵב
רַבּוֹת מַלְאָכָה לְלֵב רַבּוֹת

מַלְאָכָה מַלְאָכָה מַלְאָכָה

רַבּוֹת רַבּוֹת רַבּוֹת רַבּוֹת רַבּוֹת
רַבּוֹת מַלְאָכָה לְלֵב רַבּוֹת מַלְאָכָה לְלֵב
רַבּוֹת מַלְאָכָה לְלֵב רַבּוֹת מַלְאָכָה לְלֵב

מַלְאָכָה מַלְאָכָה מַלְאָכָה

יחיאל קארז'ני

"והנה אנחנו מאלמים אלומים בתוך השדה" (לז, ז)

רבינו יצחק עראמה זצ"ל הראה שחלומות יוסף הם נצחיים.

עם ישראל קרוי על יוסף, כמו שנאמר: "נוהג כצאן יוסף", "שארית יוסף", "עדות ביהוסף". וכמו שאמרו "כל מה שארע ליוסף, ארע לציון".

ונחלקו תולדות ישראל לשני זמנים: זמן אחד עד לגאולה הקרובה, והזמן השני אחריה. וכנגדם שני החלומות. חלום אחד, אודות האלומות. ועניינו שאלומתם של בני ישראל זקופה וגם ניצבת, ושאר האומות משתחוות לה. כי כל האומות מודות בעליונות היהודים, ותרבות האומות ודתותיהם שאבו מעם ישראל ומאמונתו.

ובמהרה בימינו תבוא הגאולה השלימה שעליה נאמר "כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרוא כולם בשם השם!" ואז יתגשם החלום השני, ובו השמש והירח:

השמש היא משל לאדם הנוצרים (המונים על פי החמה).

והירח מסמל את המוסלמים (המונים על פי הלבנה).

ואחד עשר כוכבים ("א המזלות המסמלים את שאר האומות).

כולם יהיו משועבדים לעם ישראל, ככתוב "והיו מלכים אומנייך, ושרותיהם מניקותייך, אפיים ארץ ישתחוו לך, ועפר רגלייך ילחכו", ועל אותם ימים נאמר "וחפרה הלבנה (ישמעאל) ובושה החמה (אדום), כי מלך ה' גור", במהרה בימינו אמן ואמן! שבת שלום.

מאת ר' מאיר ישראל אטש הי"ו

יעקב אצל שם ועבר, מסר ליוסף. בעל הטורים אומר זקנים ר"ת: ז'רעים, ק'דשים, ג'שים, י'שועות (זה נזיקין, כמו שכתוב בגמרא בשבת שזה מושיע שלא יזק), מ'ועד. והטעם שלא מרומז טהרות ג"כ, אמר על זה האדמו"ר מגור זצ"ל שכדי להגיע לטהרה צריך עמילות גדולה שאין מקבלים אותה מרב, אלא מעמל עצמי. ולבסוף, יוסף חולם שני חלומות המנבאים שהוא עתיד לשלוט על אחיו (בחלום הראשון: אלומות השיבולים של אחיו משתחוות לאלומתו. בשני: השמש, הירח ואחד-עשר כוכבים – רמז לאביו, אמו ואחיו – משתחוים לו). ואומר יעקב ליוסף מה החלום הזה אשר חלמת. ואמר רש"י שאמר לו יעקב שהחלום הזה הוא דברים בטלים, והראיה: שאמך כבר מתה. ויש לרמז זאת במילים מה החלום הזה אשר חלמת שאם נצרף את האות ר' של התיבה אשר לתיבה חלמת, יוצא לנו רחל מת. במצרים, יוסף מתמנה לנהל את משק הבית של פוטיפר ועם סייעתא דשמיא אדירה, הוא עושה זאת בהצלחה מרובה. אשת פוטיפר חושקת ביוסף, ומנסה לפתותו. אך הוא מסרב בתוקף. וכתוב במדרש שבזכות שיוסף שימש את אדונו פוטיפר זכה ויצא מבית האסורים. ויש להבין מה גדול בזכות הזאת? ומפרש השפת אמת שבזכות שיוסף אמר על כל-דבר שהיה בבית אדונו "שהכול הוא מהקב"ה", ומתי פוטיפר אמר לו לשמשו, ידע שהקב"ה אמר לו לעשות כן. וכן בכל דבר ודבר - שהאמין שהכל מה' - לכן זכה שיצא מבית האסורים. **שבת שלום**

"וישב יעקב". אומר המדרש משל לאדם שהיה מהלך בדרך וראה כת של כלבים ונתיירא מהם וישב לו ביניהם, כך כיון שראה יעקב אבינו עשו ואלופיו נתיירא מהם וישב לו ביניהם. יש מפרשים שאמר שהם ככלבים, וכשרואים כלבים העצה היא לשבת, וכך הם בורחים - וזהו וישב יעקב. יעקב יושב בארץ כנען, בין יוסף ואחיו מתפתחת מריבה הבאה מסיבות שונות: ראשית, יוסף נוהג לומר לאביו על מעשים לא טובים של אחיו, והם, כמובן, שונאים אותו בשל כך. בנוסף, יעקב מחבב את יוסף יותר מכל בניו ואף עושה לו כתונת פסים מיוחדת, דבר המעורר את קנאת האחים. רש"י מביא שהמילה "פסים" היא ראשי תיבות של האנשים שאצלם התגלגל יוסף כעבד: פ'וטיפר ס'וחרים י'שמעאלים מ'דינים. שנאה זו של האחים הביאה בסופו של דבר, לכך שכאשר האחים רואים את יוסף מתקרב אליהם בשליחותו של אביהם, הם זוממים להורגו. לאחר שראובן מונע מהם להרוג אותו, הם משאירים את יוסף בבור סמוך ונפנים לאכול. כאשר הם פוגשים בשיירת ישמעלים בדרכם מצרימה, הם מחליטים, בעצתו של יהודה למכור להם את יוסף. האחים מכתמים את כותנתו של יוסף בדם ומביאים אותה ליעקב, והוא מזהה אותה וסבור כי יוסף נטרף על ידי חיה רעה. זה מסתיים בכך שיוסף נמכר כעבד לפוטיפר, סריס פרעה שר הטבחים. **ובן זקונים הוא לו' אומר התרגום 'בר חכים' - שכל מה שלמד**

מאת ר' רועי אושרי הי"ו

בבוקרו של היום השמיני של חנוכה, רכבת ההצלה גלשה לערבות סיביר. מינוס 40 מעלות צלזיוס מתחת לאפס. תחנה ראשונה. אלחנן ויוסף דוהרים לכיוון הקטר. הנוהל מוכר וידוע. הם מניחים את הכוס מתחת למנוע. כלום... הקור הפך את השמן לקרוש וצמיגי. זה חזר על עצמו גם בתחנה השניה והשלישית. הקור האיום של ערבות השלג גדע את התקווה לנר שמיני. אין אפילו טיפת שמן אחת לרפואה בכוס המתכת. השמש שקעה - מתחילים תפילת ערבית... לאחר התפילה הם שכבו לישון עטופים במעיליהם. "בוא יוסף, ונדליק את נר זאת חנוכה" ביקש אלחנן. "אתה צוחק?" תמה יוסף. "חלילה", הוא ונדליק עכשיו מיד את התחליף לנר". "בוא ונלמד עד אור הבוקר הלכות חנוכה, נספר על ניצחונות המכבים, ותורה זו תדלק ותאיר בגנזי הנצח, בדיוק כמו הנר השמיני". סיכם אלחנן. אמרו ועשו. חבריהם רדומים, אך השניים מתפלפלים, מקשים ומתרצים. נלחמים נגד העייפות כאריות, עד יאיר השחר.. שכן נר חנוכה, בדיעבד זמנו כל הלילה. לפתע, על רקע קרני הירח הם הבחינו בגוי רוסי, לראשו כובע צמר, ידיו על מותניו, והוא מהנהן בראשו ואומר ברוסית בקול מחוספס "כולם פה ישנים... הוופ!! שם ישנם שניים ערים". מבטו נתקע בעיניהם המופתעות "תגידו לי, אתם ערים ומדברים. אתם לא זקוקים אולי לנר?". הגוי הכניס ידו לכיס מעילו ושלף מתוכו נר שעווה עבה בגובה 10 סנטימטר לפחות. "קחו", הנר עף באוויר ונחת בידיהם. הם הביטו בשעון, נותרו עוד 35 דקות עד לעמוד השחר. הגוי המשיך בדרכו. הנר הונח בהתרגשות על הדרגש. הם העירו את חבריהם הנרגשים, ויוסף הדליק את הנר והחל לשיר "על הניסים ועל הנפלאות בימים ההם בזמן הזה".

חבריהם כבר נרדמו, אך הם עדיין מפלפלים, מקשים ומתרצים. נלחמים נגד העייפות כאריות... לפתע הבחינו בגוי רוסי ענק, לראשו כובע צמר. מבטו נתקע בעיניהם המופתעות...

"מסרת גיבורים ביד חלשים". בימי החנוכה המכבים גברו על היוונים לא בזכות כוחם הגשמי - כי לא היה להם. אלא הרוח החזקה שלא נכנעה לרוחות הזמן, היא זאת שנסכה בהם את הכוח והעוז להילחם עם ממלכת יוון שרצתה לנתק את עם ישראל מהתורה ומהקב"ה. כמו בחורי ישיבת מיר שהיה נראה שלא הולך כלום, הם לא התייאשו, אלא רוח התורה היא זו שהחייטה אותם, ובה עסקו כל הלילה עד שהקב"ה שלח להם נר. כך אנו בדור הזה, נאזור כוח כמו המכבים הקדושים ונמלא את רוחנו בכוח, על ידי שיעורי תורה ונשאף תמיד להקים מרכז רוחני חזק ואיתן שיהיה מקום מסתור, כך ששום רוח לא תוכל לעקור אותנו ממקומנו! ונזכה לניסים וישועות כמו שנעשו למכבים.

"על הניסים"

תלמידי ישיבת מיר המעטירה, ניצלו בניסי ניסים והגיעו לסין, שנחאי, שם העבירו את שנות המלחמה בלימוד תורה ובצקון לחש. סיפור ההצלה המופלא הזה כבר קנה לו פרסום רב, כאשר את סוד הקמתה של מסילת הברזל - בת אלפי הקילומטרים - ע"י הצאר הרוסי האכזר, מותירים אנו בידי של יודע תעלומות, זורע צדקות, מצמיח ישועות. תלמידי הישיבה נסעו מזרחה, הם התמקמו להם בקרון האחרון ועסקו בלימוד התורה, ומפעם לפעם בשיחות מודאגות רוויות תקוה וסימני שאלה כאשר נלעשה באירופה המדממת. "היום ערב חנוכה", הודיע אלחנן, "בעוד מספר שעות נדליק נר ראשון של חנוכה". "ושמן מנלן?" שאל אברהם. "נכון, כל השמנים וכל הפתילות כשרים לנר חנוכה, פתילות נעשה מבגדינו, אך שמן איננו בנמצא". "יש לי רעיון", אמר יוסף. "אחת לכמה שעות הרכבת עוצרת לטיפול ותחזוקה, וזה הזמן להכניס כוס מתחת למנוע הקטר, ולהמתין שיטפטף לתוכה שמן מנוע". חצי שעה אחר כך נעצרה הרכבת. יוסף ואלחנן יצאו מהקרון, ופתחו במרוצה לעבר הקטר. הם זחלו בין מסילות הברזל, והציבו את כוס המתכת מתחת למנוע החם. מה רבו חסדיך השם, טיפה קטנטנה, ועוד אחת, זילפו להן באיטיות מאחד מן הסדקים וצנחו לתוך כוס המתכת. הקטר השמיע יבה. השניים נמלטו מתחת למנוע ודהרו לקרון. הרכבת החלה לנוע באיטיות. "יש סיכוי מצויין שעד הערב אולי אפילו לפני השקיעה, נמלא סנטימטר אחד מגובה הכוס. זה בוודאי יספיק להדלקה של חצי שעה ויותר. הכל תלוי במספר העצירות בתחנות". נסכו השניים אופטימיות בחבריהם. אברהם שלף מתיקו מגבת כותנה מיושנת וקרועה, שלף ממנה את חוטי השתי והחל לשזור פתילה. "ריבוננו של עולם, אנחנו לא גיבורים כמו המכבים, ואנו לא בקו החזית מול האויב. אנחנו בורחים על נפשנו כדי להאיר מתורתך לדור הבא. הבט בפתילה הזעירה שבידי, היא רוצה להבעיר הלהבה של אש. לכבודך!". שעתיים מאוחר יותר נעצרה שוב הרכבת, והשניים זחלו בזריזות, הניחו את הכוס מתחת למנוע. "נפלא, דומני שהזליפה כרגע יתר משמעותית מן הקודמת" מלמל יוסף. "אתה צודק" אישר אלחנן, "אך זה עדיין לא מספיק". לפתע צנחו מטה חמש או שש טיפות שמן ע-נ-ק-י-ו-ת. "וואו", התמוגגו השניים, "עוד נזילה כזו, ואנחנו מסודרים". כך במשך שבעה ימים הצליחו הצדקים הללו לאגור בתחנות הביניים את טיפות שמן המנוע המטפטפות, ולהדליק נר חנוכה בקרונם - ברוב עם הדרת מלך.

הנהגת הבריאות בהישמר מן השובע- חלק ב

עד כה למדנו מהרמב"ם כי עלינו להישמר מן השובע ושאלנו- ואיך נדע מהי נקודת השובע? אז תחזיקו ראש, מתחילים. תחושת השובע מושפעת מכמה מנגנונים. **המנגנון הטוב והרצוי** הוא 'שובע התאים'. ברגע שאדם אוכל בנחת ולועס את מזונו היטב, הוא מקל בכך מאד על פעולת העיכול שלו. המזון מתעכל, מתפרק, מופרד ונספג במהירות ותאי הגוף יקבלו את הנחוץ להם תוך זמן קצר יחסית (תלוי במה שאכלנו). תאים מסופקים משדרים אות למרכז השובע במוח והאדם אינו רעב עוד.

המנגנון השני אינו רצוי כלל אך נפוץ מאד בקרבנו. על פני דפנות הקיבה מפוזרים קולטני לחץ. במידה והאדם אכל מהר וללא כל הקפדה על לעיסה, קיבתו מתמלאת ומתמלאת ואינה מצליחה לעכל את המזון הנדחס לתוכה, משום המהירות והכמות המוגזמים שבהם הוא מגיע אליה. במקרה זה דפנות הקיבה ימתחו מידי וקולטני הלחץ ישדרו מיד למרכז השובע "סכנת התפוצצות להפסיק לאכול מיד". מעבר לסכנות שציינו במאמר הקודם כמו צניחת קיבה או בקע סרעפתי, ישנה גם סכנה שקיבה שמתמלאת שוב ושוב תלחץ באופן חוזר ונשנה על אבי העורקים (האאורטה הבטנית), שעובר בסמוך לה, עד שעלולה חלילה להיגרם בו בעיה כמו 'מפרצת' (זהו סוג של הרניה, בליטה, באותו עורק ראשי, המעמידה אותו בסיכון לנקב, כמו פנצ'ר, אשר יגרום לדימום פנימי וזיהום בחלל הבטן, המסכן את החיים).

המנגנון האחרון תלוי במבנה המולד של האדם והוא כאשר אבי העורקים עובר, מבחינה אנטומית (מבנית), ממש בצמוד לקיבה. במצב זה, אפילו מלאות קלה של הקיבה תפעיל לחץ על אבי העורקים, אשר גם על פניו מפוזרים קולטני לחץ המזהירים מפני הסכנה, ומיד הקולטנים הנאמנים שעימו ישדרו למרכז השובע אות שהקיבה שוב מפריעה לו ושינטרל מיד את רצונה לאכול. אנשים אלו מסוגלים לאכול כמויות קטנות בלבד וירגישו מלאות

בטנית מאד מהר. למרבה הפלא, הם לא בהכרח יהיו רזים. אם כן, רצוי להגיע לנקודת השובע בדרך הישרה והטובה ע"י זה שנאכל בנחת, נלעס היטב את מזונו וברגע שתחושת הרעב נעלמה נעצור מאכילתנו.

רגע רגע אנחנו ממהרים ורוצים לסיים את ארוחתנו בהקדם.. מנגנון הבליעה מרים הילוך ומנגנון הלעיסה יוצא להפסקה.. מה לעשות זה הטייס האוטומטי שלנו?

זה בסדר, זה קורה במשפחות הכי שבעות (רצון), אך אל דאגה יש פתרון! צריך להפסיק לאכול ברגע שלא מרגישים עוד רעב ולא להמשיך עד שהבטן מתמלאת ותוכן הקיבה עולה על גדותיו. לשם כך נחוצה הקשבה פנימית, גם אם יש לנו עדיין תיאבון למזון שלפנינו, עלינו לזהות את הרגע הזה שתחושת הרעב כבר איננה בקרבנו והרמב"ם זצ"ל נתן לנו סימן לדבר- עלינו למשוך ידנו מן האוכל בטרם תסור תאוות האכילה (תחושת התיאבון), כי ברגע שכבר אין תאוה למזון שלפנינו סימנא מילתא הוא שאכלנו יותר מידי.

שנזכה בע"ה להתגבר באופן מוחלט על תאוות האכילה וגם מכך נלמד מידת הגבורה המתוקנת והשלמה לכל דבר ועניין. **חזקים ובריאים תהיו, יוסף טל הררי, מרפאת רפאנא 052-2220918 חזקים ובריאים תהיו, יוסף טל הררי, מרפאת רפאנא 052-2220918**

המדור לרפואת כלל עמ"י ובפרט לרפואת מורי אבי שלמה בן אסתר הי"ו

המסלול לביטוי ולפיתוח אהבת הורים לילדים
מתוך ספרו של הרב אברהם אוהיון

הבן יקיר לי

שניהם. השני – אמנם תושג הפוגת מה, אך אחד הצדדים יישאר מרירי, ולכן המריבה תשוב ותפרוץ בתוך זמן קצר. החכמה היא למנוע את המריבות לפני שהן מגיעות לאלימות. זאת על ידי הצבת גבולות ברורים כבר בשלבים הראשונים של המריבה.

כאשר ברור לילדים כי זלזול באדם הוא שווה ערך לאלימות חמורה, וכאשר חוסר כבוד לזולת גורר תגובה הולמת מאתנו – ההורים, הילדים אינם נגררים למצבים של זלזול בזולת, המעוררים ריב ומדון, ומבחינתם, בזיון הזולת אינו אפשרות מעשית.

למותר לציין, כי אם עברו בני הבית את הגבולות ונגררו למריבות מתמשכות וקשות, מומלץ להתייעץ עם רב מומחה המכיר את המשפחה, כדי לשקם את היחסים, ומחדש לכונן את שלום הבית.

לסיכום
מובא במדרש: "וישא עיניו וירא והנה שלושה אנשים... אמר אברהם: אם אני רואה אותם חולקים כבוד זה לזה, יודע אני שהם בני אדם מהוגנים" (בראשית רבה מח, ט).

כבוד בין אחים - המשך

כבד 'את' לרבות אחיך הגדול
כאן המקום לציין שיש ללמד את האחים הקטנים, כי כיבוד אחיהם הגדולים הוא מצוות עשה, ככתוב: "כבד את אביך ואת אמך" – את לרבות אחיך הגדול.

כאשר יבינו הילדים כי מדובר במצווה ולא בהמלצה, הם יבינו את חובתם לכבד את אחיהם הגדולים, ולציית להם.

מעורבות הורים במריבות
לא פעם מגיעים לאוזני ההורים הדי מריבות העולים מחדר הילדים, וההורים מתלבטים – האם להתערב או שמא לתת לילדים להסתדר בעצמם?

בעניין זה נביא הדרכה חשובה מאת הרב וולבה זצ"ל: "כאשר ישנם ילדים רבים, פעמים רבות עדיף לתת להם להסתדר בעצמם. התערבות של אחד ההורים עלולה לגרום לפחות לאחד הצדדים להרגיש מקופח, וממילא הוא עוין את אחיו ושש למריבה". (זריעה ובנין בחינוך)

הרא"ש אומר אל תתערב בריב לא לך. התערבות עלולה להביא לאחד משני מצבים לא רצויים: האחד – היריבים ישלימו ביניהם, והאדם שהתערב יישאר מסוכסך עם

ברכת ה"סופגניות" המטוגנות בשמן (שנוהגים כאן לאכול בימי חנוכה, זכר לנס שנעשה בשמן), בתחילה בורא מיני מזונות, ולבסוף על המחיה. ואפילו אם קבע סעודתו עליהם. שאין זה דומה לעוגות ושאר מיני פת הבאה בכסנין שמברכין עליהם המוציא וברכת המזון בקביעות סעודה, כי טיגון מוציא מתורת לחם כמו בישול כמבואר לעיל סימן ל"ד סעיף י"ד:

מתוך הספר "אור ההלכה"

פרוייקט "פירות מתוקים"

ידועים דברי הגמרא [שבת קיט]:
"אין העולם מתקיים אלא בשביל הכל תינוקות של בית רבן."
 בסייעתא דשמיא, כבר שבועיים עברו מאז שמיום קדוש זה יצא לדרך.
 כאן שמים דגש על כל תלמיד ותלמיד! הן על יכולת הקריאה וההבנה,
 והן על יכולת תפיסת מהלכי הגמרא הקדושה.
 אנו מאחלים הצלחה מרובה לאברכי הכולל "פרי צדיק",
 והתלמידים היקרים שיחיו.
הנהלת העלון.

לומדים משנה

תינוקות של בית רבן
 בכל מוצאי שבת, מיד בצאת השבת
חצי שעה לומדים משנה:

- 10 דקות | שיעור עם חגי קומימי
- 10 דקות | מתחלקים לחברותות
- 10 דקות | נבחרים על המשנה בעל פה

כא סוף חודש כא מי שהצליח להתמיד בלימוד המשנה
נכנס להגרלה עם הפתעה מיוחדת!

יש להגיע עם משניות מסכת ברכות. הלימוד ברח' גפן 17 ביה"כ עץ חיים

לק"י

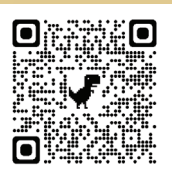
נשיא הקהילה הרה"ג
 יצחק רצאבי שליט"א

ראש הכולל הרה"ג
 משה רצאבי שליט"א

כולל "פרי צדיק" קורא לך!

בסייעתא דשמיא לפני מס' חודשים זכינו לפתוח בעירנו
כולל לאברכים מצויינים אשר פועל על מנת להכשיר מורי הוראה בישראל
 ובדגש על **מסורת אבותינו ק"ק תימן**.
 זכינו, והצלחת הכולל היתה מעל המשוער
 ובימים אלו ממש רבים האברכים המתדפקים על דלתות הכולל
 בבקשה להימנות על יושביו.
 אך דא עקא: "אם אין קמח - אין תורה"
**על כן, בואו לעזרת ה' בגיבורים וקחו חלק בהחזקת האברכים
 וזכות זו תעמוד לכם ולבני משפחתכם עד עולם!**

"עין חיים
 היא
 למחזיקים
 בה..."

לתרומות ופרטים נוספים יש לפנות לאיתמר עובד. בטל 053-345-3020
 להוראת קבע באמצעות כרטיס אשראי: 050-7540977

פרטי חשבון לתרומות:
 בנק לאומי (10) סניף 954
 מס' חשבון 7152226
 להעברה בכ"ס: 054-6812981